

izreči napram sodniku. Sodnik Mohorič je na to šel tožit in določilo se je za razsodbo ptujsko okrajno sodišče. Gospod dr. Delpin, zastopan po gospodu dr. Mravlag-u iz Maribora pa se je ponudil, da dokaže resničnost svojih trditev. Ptujška sodnija je to ponudbo sprejela in vse priče za ta dokaz, ki jih je imenoval dr. Delpin so se povabile. In kaj se zgodi? Navdušen Slovenec, sodni pristav (adjunkt) Mohorič se je zbal priti pred sodnika in je umaknil svojo tožbo proti nemškemu odvetniku in sicer je umaknil (vzel nazaj) svojo tožbo brez vsakega pogoja!!! — Tri sto klerikalnih kozlov, slovenskemu sodniku, slovenskega sodnega okraja se prebaciva, da je pristrano postopal, ta slovenski sodnik gre tožit nemškega odvetnika in potem umakne tožbo brezpogojno, boječ se sodnijske razsodbe — hu, hu, hu, to s m r d i!!! Sedaj pa tudi vem, zakaj je kašo pihal nekoč slavni slovenski dohtar in hujskač z imenom „slepič“ tam doli neki na Kranjskem, ker so sami slovenski sodniki!!! Ptujski jež.

Dopisi.

Vodrance. Grozno je spekle mogočnega očeta župana Franc Zabavnika v Vodrancih, pri Sv. Bolfanku blizu Središča, ko je bil malo skrtačen od „Štajerca“. Sedaj je kar besen na ta list in na vsakega, ki ga bere. Zabavnik, mi naprednjaki te svarimo, da nam pustiš naš list pri miru, drugače zve svet nekaj jako finega od tvojega klerikalnega, angeljsko čistega družbinskega življenja. Saj nas morda razumeš! Poštnarici Vrabl tudi svetujemo, da malo poduči svojega moža kako se ima obnašati napram ljudem, ki pridejo na pošto po „Štajerca.“ Nekoč je ta mož svoje žene, drugega naslova mu ne moremo dati, ker je namreč poštarica — poštar, zakričal nad nekim naročnikom „Štajerca“, ko je ta zahteval na pošti svoj list tako-le: „Tam so mu vrata, vun žnjim, pošten Slovenec ne bere „Štajerca“. Podpisani sem pošten Slovenec in rad prebiram Štajerca, vedel pa bi vendar, rad ali sme Vrabl tako ravnati z naročniki naprednega lista ali ne! Prijatelj „Štajerca“. (Opomba uredništva: Poskrbeli smo za to, da bode poštno ravnateljstvo podučilo „poštara“, kako mora občeovati s strankami, ki pridejo na pošto po „Štajerca“.

Od sv. Trojice v Slov. gor. Daleč, daleč sega senca, temna senca, Beratove kute, a vendar se nam nikako ne zdi ta senca toliko sveta, da bi nas smela kar meni tebi nič obsenčiti in nam zakrivati svitlo naprednjaško solnce. Samo čudno se nam zdi, da pride ta senca s kaplanom Beratom vred navadno samo tedaj v naše poštene hiše, ko so naše ženske same doma! In pri taki priložnosti zmerja Berat čez „Štajerca“. Seveda jih dobi tu in tam prav pošteno pod nos. Nekoč je vprašal neko ženo tako le: „Kaj ne, vaš mož ima tudi „Štajerca“? Napredna gospodinja pa mu zasoli prav pošteno ne boječ se „žegnane“ kute tako le: „Gospod“ to vas nič ne briga!“ — Prav tako! — K frizerju tudi kaj

rad zahaja kaplan. Kaj, mu znabiti hodi škarje in britve brusit? Mislim, da mu pri tem delu gotovo ne pomaga lepa frizerjeva hčerka, ker je prepaletna, in napredna hči, naprednega poštenjaka! Nekega dne se je napotil Berat tudi k nekemu jermenarju in sedlarju, kojega žena tudi prebira prav marljivo „Štajerca“. Ravno ko je brala ta list, stopi duhovni oče Berat v izbo. „Kaj, vi ga tudi imate?“ tako zakriči Berat. „Da, moj mož ga ima naročenega!“ In kaj poreče na to kaplan? Rekel je, naj bi mož raji kupil otrokom kruha! Da bi vendar le vsakega kuterskega hujskača vzel zlodej! Kaplan, skrbi za sebe, ne pa za našo deco, za nas ne bodeš ti in ravno ti ne nigdar kupoval kruha, pač pa plačujemo mi tvoj kruh! Kdor sovraži našega naprednega „Štajerca“, ta se nam naj priklati po zbirci k hramu, ta naj cigani milodarov, zapodimo ga od hrama, kakor potepenega psa! Kmetje dajte raje konjedercem (šinderjem) zbirco, ki vam storijo stokrat več haska, kakor pa vsaki kutar, ki hujskajoč obiše hrame, šunta vaše poštene žene, Vaše hčerke pa pripravlja za zvišeno življenje v obče znano nedolžnih farških devic! — Napredni kmetje.

Zgornja Polskava. Bog ve, kaj je le neki pičilo župnika Vidmarja, da je postal kar naenkrat tako hud. Pred kratkim je razgrajal na prižnici (kencelni) tako, da je bilo strah. Strašanako je zmerjal o naprednjaških časopisih, gromel je o vsem naprednjaštvu in imel v svoji pridigi besedo hudič več kakor stokrat v ustih. Župnik, tako ne smeš več pridigovati, ker žališ s tem naprednjake! Ti le slišijo mnogo raji pridigo o Kristusu, o Mariji o svetnikih in angeljih, kakor pa — o hudičih! Ako si sam ne veš sestaviti take pridige, ki bi spadala v cerkev, pa prosi svojega soseda župnika na Spodnji Polskavi, naj ti tu in tam pomaga in ti napiše kako pridigo. Vedi, da človeka napolnjuje zares srčno veselje, ako sliši župnika Heberja v Spodnji Polskavi pridigovati. To je zares župnik, da jih je malo takih. Povrh še pa se ne briga ta gospod za politiko, ne briga se za vditve, za hujskarijo itd. Zato pa ga čisla tudi vse in farani ga ljubijo, kakor svojega očeta. Pri nas je seveda druga. Vidmajer se briga bolj za politiko, kakor za svoje pridige, za to pa lete „hudiči“ tudi kar trumoma iz naše prižnice med poslušalce. Sicer pa si kupim pri priložnosti fonograf, da župnikovo pridigo in njegove hudiče polovim. Fonograf zanesen k milostljivemu škofu in da bode tudi on pridigo dišal, bom ga pustil „špilati“. Megoče potem škof „zašpila“ župniku kako pesem in ga poduči o angeljih, ker, kakor se mi zdi, župnika nikakor ni treba bolj temeljito pedučevati o hudičih! —

Pobožen faran.

Iz Vidma ob Savi. Dragi „Štajerc!“ „Slovenski Gospodar“ in Žičkarjevi podrepniki na Vidmu in v okolici se jako repenčijo nad teboj, ker jim ti resnico tako nepristransko poveš, skozi tebe bode svet vsaj enkrat zvedel, kaki tički so naši klerikalčki. Zadnjič si dragi „Štajerc“ med drugim tudi povedal, da se je farovžka Micika (od katere bodeš pozneje

več slišal) za občinsko volitev na Vidmu jako trudila, kosilo za lačne Brežčane kuhala itd. Pa ne samo ta, tudi Mihée, konjski hlapec v farožu, je bil zvest agitator Žičkarjeve stranke. Hodil je ves čas v svoji paradni obleki okoli volilcev, in je delil listke klerikalcev. Kaj je imel ta na volišču za iskati, ali ima on volilno pravico, ali je imel katero pooblastilo? Ali zares moč inšpektorja farovžkega hleva tako daleč seže! Žičkarjeva stranka je sedaj proti izvolitvi občinskega odbora vložila priziv. Res so se pri volitvi vršile nerednosti, tako je na primer volil neki posestnik, ki stoji pod varstvom. Toda teh nerednosti niso nikakor zagrešili naprednjaki. K čemu pa je bila volilna komisija? Gotovo bi bila ta morala take nerednosti zabraniti. Posebno v tem slučaju je bilo postopanje volilne komisije neumevno, zakaj načelnik te komisije je bil nekdanj varuh omenjenega volilca. Na tak način se lahko namenoma dopuste nerednosti, potem imajo klerikalci, ako so pogoreli vsaj vzrok za priziv. Nadalje se mora vprašati, čemu neki se taka nerednost ne zabrani od političnega komiserja? A komiser se je na Vidmu za to volitev pre malo brigal. Ko še je tretji razred volil, komiser ni bil več navzoč, temveč bil je v farožu na obedu! In kaj se prigodi? Pri soštevanju glasov se je vrnil pogrešek in več kakor eno uro je trajalo, da se je ta napaka zopet odstranila! Sploh gre ta gospod Žičkarjevi Stranki zelo na roko. Tako je na primer poslal, ko se je vložil priziv proti volitvi gospod komiser svojo soprogo na Videm, kateri je naročil naj v tamošnji občinski pisarni pove, da se mora k rekurzu priložiti tudi dotični volilni akt. Kako je Žičkar na Vidmu agitiral, se razvidi iz tega, da je dobil pri volitvi v drugem razredu celo 50 glasov, a njegov šef pa, Ban jih je dobil samo 10. — Zakaj se Ban ne da raz županskega svojega prestola? Za to ne, ker je županstvo tu in tam tudi dobra molzna krava. Razven svojega precej lepega plačila si je ta gospod prav dobro zaračunal vse svoje pote. Toda mi mislimo, da bodejo poskrbele višje oblasti za to, da bode Ban povrnil lepo vsoto denarja občini nazaj. Ban, Ban, za čegav denar pa se je pilo na dan Lukeževega sejma? Morda li za tvoj? — Nigdar ne! Duhovnik Žičkar, svetuje se ti, da se brigaš raji za molitev in za blagor izročenihi ti duš, kakor pa za občinske volitve, drugače še zve „Štajerc“ nekaj več od tebe, kar ti gotovo ne bode prijetno. — Dragi „Štajerc“, glede farške Micike in drugih ti naznanimo na skorem nekaj, ti pa bodeš celo stvar priobčil, da bodejo bralci zvedeli, kako se vede in kako živi ta farška ljubiteljica naših občinskih volitev. Neustrašise.

Št. Peter pod Kunšpergom. Nedavno je pisal „Štajerc“, da je tukajšni župnik Tombah predbacival v nekem mariborskem klerikalnem listu („Süd. Pr.“) gospodu deželnemu sodnemu svetniku dr. Gelingsheimu v Kozjem brez vzroka nekatere breznačajnosti in ga stem razžalil, za katerih trditev voljo je potem moral prav ponižno prositi za odpusčenje, ker bi se mu sicer bila slaba prigodila. Ni pa „Štajerc“ naj-

brž bil oveščen o tem, kako je prišlo, da se je zvedelo, da je bil dotični dopisnik župnik Tombah. C. k. notar v Kozjem, ki sliši na ime dr. Barlé, je namreč tedaj, ko je odprl njegov konkurent v Kozjem svojo pisarno mislil, da je padel pri vodju tamošnje sodnije v nemilost. Da bi si gospod notar po svojem mnenju zgubljeno milost imenovanega vodja zopet pridobil se je vprizorilo, da je nekdo iz med notarjevih političnih tovarišev napadel v javnem časopisu vodjo sodnije in mu predbacival, da je pristranski. Ker se za ta posel nihče ni najšel, ki bi bil pripravnejši, pridobil, se je za to župnik Tombah. Barlé je računil pri celi zadevi s tem, da si bode kar na lahki način pridobil zopet milost deželnega sodnega svetnika. Komaj je bil v imenovanem klerikalnem mariborskem lističu priobčen dotični članek, s katerim se je napadel dr. Gelingsheim in ki je bil tako sestavljen, kakor, da bi bil vposlan od vseh slovenskih prebivalcev okraja, že se je približal notar Barlé gospodu sodnemu svetniku na jako prijazen način in se kazal grozno ogorčenega glede sramotnega ovađustva, priobčenega v klerikalnem listu. To pa je storil notar samo radi tega, da bi prepričal sodnijskega vodja, da on (notar) ni v nikaki dotiki s priobčenim napadom na sodnega svetnika. Da bi še to tem ložje dosegel, ovadil je pri sodnem svetniku notar — seveda na tak način, ki ni zbudil nikakega suma — lastnega svojega prijatelja, ki je za njega takorekoč kostonje iz ognja pobiral in je označil na brezdvomen način kot pisca dotičnega članka župnika Tombaha. Da pa se ne bi slutilo, da je notar tajno stvar izdal, naj bi se pozval za pričó dr. Jankovič, ki je bil o celi stvari oveščen. Dr. Jankovič naj bi kot slučajno prepoznán sovedec pod prisego izpovedal, kdo da je kriv. Dr. Jankovič sicer ni vedel, katera usoda ga je izročila roki pravice, toda kot pričó ni mogel ničesar družega storiti, kakor da je po dolgem uporu — in sicer še le po denarni kazni — prisilil dopisnika, namreč župnika Tombaha, da ga je ta rešil iz zadrege in je sam celo stvar razjasnil. Tako se je tedaj zgodilo, da je Tombah v resnici moral vse obstati in skesano prositi za odpusčenje, ko ga je njegov najboljši somišljenik, kateremu je vsa oblast okraja izročena — izdal! Vse to je notar Barlé poznej v Kozjem uradu zemljiške knjige izpovedal in priznal. To naznani Štajerc svojim bralcem, da bodejo sprevideli, kaka razlika je med tako zvanim klerikalnim rodoljubom in med zastopniki nemškega naroda, ki se od njih toliko sovražijo. —

Opazovalec.

Od Male Nedelje. Dragi „Štajerc“! Pred kratkim se je v tvojih dopisih izrekla trditev, da je treba župnikovi suknji in župniku samemu — krtače. Pripravna je za njegovo suktnjo le ostra in močna krtača, za njega samega pa nekaj družega, — še ostrejšega. Vsakdor spoštuje in čisla duhovnika, kateri spolnuje vestno in natančno svoje dolžnosti in je zares dušni pastir v polnem pomenu besede. Na njega gledajo farani z največjim zaupanjem iz s vsem spoštovanjem. Naš župnik pa nas je spravil že do skraj-

nosti našega potrpljenja in upamo ter zahtevamo da posežejo dotične merodajne oblasti vmes in odstranijo tega človeka, kar najhitreje. Gospod župnik, kaj pa porečeš k sledečemu? Ali te ne bode sram? Vsa obupana in potrta prišla je k župniku neka posestnica, koje mož je zašel na kriva pota in je pozabil, da njej je prisegel zvestobo in da je ona njegova žena. Bila je prepričana, da se bode mož oziral na župnikove besede in bode postal boljši. Iskala je toraj tolažbe in pomoči pri svojem dušnem pastirju in ob jednom svojem spovedniku. Brez vsacega sočutja pogledal je ta mogočnej na nesrečno bitje in je rekel te le tolažilne besede: „Ali si tak željna — pusti mu to veselje!“ Vsega pomilovanja vredna ženska odšla je iz župnijskega urada brez vsake tolažbe, popolnoma obupana. Nekoliko časa pozneje pritožila se je župniku pri spovedi kako se njej godi in kako je nesrečna. Na svetem mestu slišala je zopet iste besede, njenih bolečin ni čutil župnik, tembolj pa je krvavelo njeno srce. Pustila je odslej tega vzornega duhovnika pri miru in ni šla nikoli več k njegovi spovednici, ker njo je bilo sram besed, katere je slišala. Opravljala je spoved od sedaj le pri kaplanu. Kdo odpravlja toraj vero? Tako in enako postepa naš župnik in on naj bil bi naš dušni pastir? — Za danes dovolj — prihodnjič več!
Faran.

Razne stvari.

Deželni zbor štajerski. V deželni zbornici se je dovolilo v zadnjih sejah, ki so se pričele 28. p. m. več gospodarskih predlogov. V seji dne 30. decembra se je pričelo obravnavati glede deželnega proročuna. Štirimesečni proračunski provizorij se ja sprejel brez debate. Slovenske deželne poslance je vendar začela pečiti vest, nehali so namreč se svojo brezvestno obstrukcijo. Kot sad deželnozbornskega delovanja se nam je vpsalal med tem, ko se je tiskal ta list sledeči:

telegram

Gradec dne 4. januarja.

Danes se je v deželni zbornici regulacija Pesnice od Drave do južnoželezniške proge brez debate dovolila.

Vprašanja in odgovori.

Velika Nedelja. Dragi „Štajerc“, je li dovoljeno, da sme naš kaplan prirejati v naši šoli gledališke igre po svojem. Ali se sme šolsko poslopje rabiti za to? Vaje za dotične gledališke igre se vršijo v kaplaniji in sicer se zbirajo tam sama dekleta. Kaj nam je storiti, da preprečimo predstave kaplanovega teatra, ki ga ne maramo? —

Odgovor: Kaplan nima pravice prirejati v šoli gledaliških iger! Vsaka gledališka igra se mora pred predstavo naznaniti c. kr. glavarstvu. Povprašajte če je kaplan to tudi storil. Ako ne, naznanite Vi te igre glavarstvu. Pošljite nam program o zadnjih igrah. Kdor pusti, da se vadijo mlada, neiskušena dekleta

brez nadzorstva v kaplaniji, ta je — prosimo brez zamere — neumen insam kriv, če se — priučijo dekleta še več kakor — „špilati“ v teatru. Človek je človek in kri je kri!

* * *

Sv. Lovrenc v Slovenskih gor. Ljubi „Štajerc“: Eden iz med naših učiteljev je rekel v šoli nekemu učencu to le: „Ti ne znaš ničesar, kakor tvoji stariši, ki prebirajo „Štajerca!“ Kaj nam je storiti, da v bodoče zabranimo tako postopanje?

Odgovor: Pišite nam ime dotičnega učitelja, mi bomo takoj poskrbeli za to, da bode deželni šolski svet učitelja malo podučil o tem, da politika ne spada v šolo! Berite naš uvodni članek, tam bode te našli nekaj enacega.

* * *

Opomba uredništva: Pod „vprašanja in odgovori“ bomo priobčili od sihmal različna nam vpsalana vprašanja tičoča se našega lista, potem tudi sploh različne odgovore občne, javne važnosti!

Taki so! V Gradišči ob Sotli je odgnal orožnik (žandarm) kaplana in kateheta z imenom don Kalegeris, ker je grešil zoper šesto božjo zapoved in sicer s šolskimi deklicami. O eni teh deklic, še komaj 10 let stari, so izrekli zdravniki, da je bila od njega vsled omenjenega zločina težko telesno poškodovana. — V Bozenu na Tirolskem, v najbolj klerikalni deželi celega cesarstva, je obsodilo porotno sodišče neko kmetico zaradi umora njenega lastnega otroka. Nesrečnega otroka je bila sama kost in koža in imelo je skoraj vse kosti zlomljene. Mrtvo truplo otroka so našli orožniki (žandarmi) skrito za pečoj. Brezsrdna mati in morilka je bila prijateljica vseh farjev svojega kraja, je tičala vedno v cerkvi in je sprejemala po dvakrat na teden sveto obhajilo!

Burja prevrnila vlak. Kakor se poroča je vladala dne 2. t. m. v Ilirski Bistrici strahovita burja. Prevrnila je celo železniški vlak. To je tretji slučaj, da je v tem okraju burja prevrnila vlak.

Novo ministerstvo. Ministerski predsednik Körber je odstopil. Kmetom se ni treba jokati za njega, ker je samo govoril, storil pa malo ali ničesar. Sploh pa se je vklanjal vladi in bil vedno njen pokoren hlapec. Novemu ministerskemu predsedniku je imenovan baron Gautsch.

Državni zbor se bode, kakor se iz vladnih krogov čuje sklical na četrtek dne 13. januarja.

Tri dečke je povila. V Čeleh pri Sv. Marjeti na Dolanskem (Kranjsko) je povila na sveti večer žena posestnika Prešerna tri sinke, ki so vsi zdravi in črasti.

„Slovenski Narod“ liberalni časopis kranjski se je vsedel v zadnjem času štajerskim klerikalcem prav pošteno na limanice. „Narod“ hvali na primer prav navdušeno farški shod v mariborskem takozvanem narodnem domu, na katerem je delalo več kakor 20 duhovnikov s pomočjo kaplanov, kakor so Gomilšek, Vračko itd. ljudsko voljo. V dopisu od Sv. Antona v Slovenskih gorica povzdiguje Narod novo izvo-